

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΟΝ, ΗΘΟΠΛΑΣΤΙΚΟΝ, ΑΘΛΗΤΙΚΟΝ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΝ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΛΟΓΙΩΝ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ	Διευθυντής : Γ. Α. ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Συνδρομή έτησια . Δραχ. 25		Ικρί 15
> Εξάμηνος > 15	Της Διαχειρίσεως	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ > 1	Γ. Κ. ΓΚΑΙΝΑΒΟΣ	1924
		Τεύχ. 17-18

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Μπορεί κανένας να πη με πεποίθησι
σήμερα πως ο Κόσμος όλος πλέον έχει
αντιληφθῇ καθαρά τὴ μεγάλη σημασία

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ

Ο Ίδρυτής Προσκόπων Ἑλλείρου
κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ

τοῦ προσκοπισμοῦ καὶ εἶναι προθυμότη-
τος νὰ τὸν υποστηρίξῃ ἀρκεῖ νὰ βρεθοῦν
τὰ κατάλληλα πρόσωπα ποὺ θὰ ἀναλά-
βουν τὴ συγκρότησι Προσκοπικῶν Ὀ-
μάδων.

Ἡ ἐπιμονὴ μας ἐπὶ δύο συνεχῇ χρόνι-
α ἡ ζωηρότητα τὴν ὁποία ἔδειξε ὁ Προσκο-
πισμὸς Ἰωαννίνων, αἱ συνεχεῖς ἐκδρομαί
μας στὰ διάφορα χωριά, ἡ προπαγάνδα
μὲ τὴ γραφὴ καὶ τὸ λόγιον, ἅλλα καὶ μὲ τὸ
παράδειγμα, συνετέλεσαν ὥστε νὰ σχημα-
τισθῇ παντοῦ μιὰ ἐνθουσιώδης ἀτμόσφαι-
ρα γιὰ τὸν Προσκοπισμόν, γιὰ τὰς ἡθικὰς
ἀρχὰς μᾶλλον λόγια, γιὰ τὴν καλλιτέρευσιν
τοῦ ἡθικοῦ καὶ σωματικοῦ ἐγὼ μας.

Ἔτσι ὕστερα ἀπὸ λίγο θάχουμε Προ-
σκοπικὰς Ὀμάδας ἐκτὸς ἀπὸ τὰς σημερι-
νὰς, καὶ στὴν Παραμυθιά, στὰς Φιλιάτες,
στὴ Ράπεζα, στὴν Πάργα κλπ., μιὰ δη-
λαδὴ αἰσθητὴ ἐκδήλωσι τῆς ἀναγνωρίσε-
ως τῆς ἀνάγκης τῆς ὁργανώσεως τῶν παι-
διῶν γιὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῶν σὲ ὅλα.
Σύντομα ἡ Ἠπειρος, ἡ χώρα ἡ εὐάνδρος
θὰ γίνῃ ἓνας πυρῆνας προσκοπικῶν καὶ
σύντομα θὰ γιορτάσουμε τὴν ἰδρυσιν τῆς
50ῆς καὶ 100ῆς Ὀμάδος Ἑλλείρου.

Τὸ ἔργον μας ἐπέτυχε σὲ ὅλη τὴ
γραμμὴν.

Ὁ Προσκοπισμὸς διαδίδεται ἐξ ὅλης γε-
νικῶς τὴν Ἠπειρὸν θὰ μᾶς ἐνταλάσῃ ἐκ
νέου, θὰ μᾶς δώσῃ καὶ ὅσον ἐλπίδα καί
ποῦρα δύναμι, καὶνούργια κατεύθυνσι.
Μαζὶ τὰ ἀποτελέσματα νομίζουμε πως
δὲν εἶναι τολμηρὸν νὰ σὰς παρουσιάσωμε
σήμερον τὸν συντελεστὴν τῶν, τὸν κύριον
μοχλὸν κείνον ποὺ μόχθησε καπιάσει ἀφι-
λοκερδῶς χωρὶς καμμίαν ἀμοιβήν, μὲ τὴν
μᾶλλον τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων καὶ
τὸν Διευθυντὴν μας κ. Γεώργιον Βαβα-
ρέτον.

Ἡ Ἀναγέννησις

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σὲ διό ὡς εἶχαμε τελεώσει τὸν Τίμωνα. Τὰ παιδιὰ ἀπῆλυσαν ὅλην τὴν λεπτήν ἡρώδια καὶ ὅλην σαρκαστικὴν φιλοσοφίαν τοῦ Λουκιανού. Τέτοιο εὐχαριστήθηκαν, ὥστε μὲ παρακαλέσανε, νὰ διαβάσουμε καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ Λουκιανού—πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολὺ σπάνια συμβαίνει προκειμένου περὶ ἀρχαίων συγγραφέων σὲ σχολεῖα. Διαβάσαμε μερικτοὺς νεκρικοὺς διαλόγους, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ μὴ ζητήσουν πολλοὶ τὸ βιβλίον νὰ τὸ παρουν σὺ σπῆν γιὰ νὰ τὸ διαβάσουν. Τὸ ἴδιον μὲ συμβαίνει μὲ τὸν Ὀμηρο. Κάποτε μετὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ διαβάξω τὸ κομμάτι τοῦ ἐρμηνεύσαμε καὶ ἀπὸ τῆς μετάφρασι τοῦ Παλλῆ. Μερικὲς μέρες ἀπὸ ἀνεπάρκεια χρόνου δὲν τὸ κάνω αὐτὸ καὶ τότε μόνον τὰ παιδιὰ τὸ ζητοῦν, βλέπω διὸ συναισθάνονται καλότερα τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν ἀγαποῦν καλλίτερα. Ἀλλὰ καὶ πῶς μποροῦν καλλίτερα νὰ καταλάβουν τί θὰ εἴπῃ ἀρχαῖα ποιήσεις, πῶς μποροῦν καλότερα νὰ αἰσθανθῶν τὴν αἰσθητικὴν ἀπόλαυσιν ποὺ δίνει ἡ ποίησις. Ἄν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς διδασκῶν σὲ γυμνάσιον τὸ μὲν πραγματικὸν μόνον ἀπὸ μεταφράσεως, τὸ δὲ κλασσικὸν ἀπὸ τὸ πρωτότυπον καὶ ἀπὸ μεταφράσεως ἢ ὠφέλεια θὰ εἶναι μεγάλη καὶ ἀπὸ εκπαιδευτικῆς καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως. θὰ ἀνοίξουμε σὲ ἔθνος μας εἰς διὰ πλατὰ τὰς θύρας πρὸς τὸν ἀρχαῖον πολιτισμὸν καὶ θὰ γίνουμε ἀφορμὴ μίαν ἀναβίωσιν τοῦ ἀληθινοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ καὶ μίαν ἀναγεννήσεως τοῦ ἔθνους μας μέσα σὲ τὴν κοινὴν ἡμετέραν τοῦ 15 αἰῶνα. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύβει τὸ ἱστορικὸν γεγονός, ὅτι καὶ ἐκείνος τῆς ἀναγεννήσεως μὴ ἀπ' ἐξ πολλῶν αἰτίων εἶναι τὸν ἀραβικὸν πολιτισμὸν ὁ ὁποῖος ξεφύτρωσε, ἀπὸ τῆς μελέτης τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ἰδίως τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅχι ἀπὸ τὰς πρῶτον πα, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀραβικῆς μεταφράσεως. Οἱ Γάλλοι διαβάζουν τὸν Ὀμηρον ἀπ' τῆς μετάφρασι τοῦ Leconte de Lisle οἱ Γερμανοὶ ἀπ' τῆς μετάφρασι τοῦ Φόρ, οἱ Ἰταλοὶ ἀπὸ τῆς μετάφρασι τοῦ Μόντι.

Ὅλοι ὅμως οἱ λαοὶ αὐτοὶ γνωρίζουν καλότερα καὶ ἔχουν αἰσθανθῆναι βαθύτερα τὴν ὁμορφίαν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων. Ἀκόμα ποικίλεις στὴ συνέλευσιν ποὺ κάμαμε γιὰ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Ἡλεκτωτικοῦ ἐκ παιδῶν τοῦ Ὀμίλου ὁ κ. Μιρτζὸς εἶπε σὲν κ. Γεν. Ἐπιθεωρητῇ, διὸ ἔμεινε κατάπληκτος ὅταν εἶδε διὸ ὁ ἀπόφοιτος τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου εἴξευρε Αἰσχύλον, Πλούταρχον, Πλάτωνα ἀκόμη καὶ Πινδαρον—τὸν ὁποῖον καὶ φιλόλογοι πολλοὶ λίγοι τὸν ἐδιάβασαν καὶ γενικῶς

πολὺ βαθεῖα τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, ὅχι βεβαίως ἀπὸ τὸ πρωτότυπον ἀλλὰ ἀπὸ μεταφράσεως καὶ ντερεπόιαν, γιὰ τὸ αὐτὸς μονάχα 600 στίχους ἀπὸ τὴν Ἀντιγόνην εἶχε διδαχθῇ, ὅχι γιὰ νὰ νοιώσῃ μέσα τοῦ τὴν αἰσθητικὴν ἀπόλαυσιν ποὺ δίνει ἡ ἀρχαία τραγικὴ ποίησις καὶ διὰ τοῦ φόβου καὶ τοῦ ἔλεου νὰ ὑποστῇ τὴν κάθαρσιν ὅπως ὁ Ἀριστοτέλης λέγει, ἀλλὰ γιὰ νὰ λάβῃ ἀφορμὴ ὁ Καθηγητὴς τοῦ νὰ ἐξεύρῃ τὰς διαφορὰς συντάξεως τοῦ καὶ τὰ περὶ τοῦ δ' εἶδους τῶν ὑποθετικῶν λόγων καὶ τὰ περὶ πλαγίου λόγου, ἀλλὰ παρορμητικὰ ἐβατάδολοι καὶ βιβλίσσημεν ὡς γιὰ τὰς διάφορας γραφεῖς κατὰ Ἑρμεῖον καὶ κατὰ Κόβην τοῦ καὶ κατὰ Κλασένιον καὶ πῶς διορθώσατο τὸ χωρίον ὁ Σεμιτέλος καὶ πῶς ἀνεγνώσατο αὐτὸ ὁ Κόντος καὶ Βεκλαῖνιος. Ἡ καλὴ μετάφρασις εἶναι μειωμένη, δὲν ζητεῖ νὰ μεταδώσῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀναγνώστου λέξεις, ἀλλὰ συναισθήματα, ὅσον τὸ δυνατόν ὅμοια πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἐμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ. Ὁ καλλιτέχνης ἐρμηνευτὴς πρέπει ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ γράμμα, νὰ μὴ μεταφράξῃ μὴτε λέξεις μὴτε φράσεις, ἀλλὰ ἀπὸ χύτης εἰς ἰδέας καὶ τὰ συναισθήματα σὲ χωνευτῇ τῆς ψυχῆς τοῦ, αὐτὰ νὰ τ' ἐποιδῇ ἐπειτα μόνος τὸν μὲ τὴν γλῶσσάν του. Ἐνας καλλιτέχνης μεταφραστὴς μπορεῖ νὰ μετεμψυχώσῃ τὸ πρωτότυπον σὲ μετάφρασιν ποὺ ν' ἀχῇ τὴν ἴδιαν λογοτεχνικὴν ἀξίαν μὲ τὸ πρωτότυπον. Ὅλος ὁ πολιτισμένος κόσμος προσπαθεῖ σὴ μὲν ν' ἀποκτήσῃ καλλιτεχνικὴς μεταφράσεις τῶν ἑλλήνων συγγραφέων, γιὰ νὰ μπορέσῃ εἰσεῖν νὰ κάμῃ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας συγγραφεῖς δυνάμεις ποὺ θὰ δονοῦν καὶ θὰ τονώσουν τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν. Οἱ Ἀγγλοὶ ζητοῦν διὰ μεταφράσεων νὰ κάμουν κτῆμα τὸν τὸν Θουκυδίδην καὶ τοὺς τραγικοὺς. Οἱ Γάλλοι πέρουν ἰδρυσάν ἑταιρίαν γιὰ νὰ μεταφράσῃ ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Οἱ Ἰσπανοὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μαδρίτης φιλοπονοῦν ὥρατες ἐμμετρικὰς μεταφράσεις. Ὁ δὲ Ἰταλὸς Καθηγητὴς Romagnoli ζητεῖ νὰ ξαναζωντανέψῃ τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνισμὸν παρυσταίνοντας κάθε χρόνον τραγωδίας ἀρχαίας μεταφρασμένους σὲ ἰταλικὴν σὲ θέατρο τῶν Συρακουσῶν, καὶ ἀπαγγέλει τὰ εἰδυλῆα τοῦ Θεοκρίτου, σὲ δόση τῆς Σικελίας. Ἄν γιὰ τοὺς ξένους λαοὺς ἡ εὐρύτερη γνώσις τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων ἔργων εἶναι μόνον πνευματικὴ ἀπόλαυσις, γιὰ μᾶς τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἐθνικὴ ἀνάγκη.

Ὅλος ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει δικαιώματα ἀναφαίρετα σὲ τὴν προγονικὴν κληρονομίαν ποὺ τοῦ ἀρῇσαν. καὶ ὁ μορφωμένος, καὶ ὁ ἀπόφοιτος τοῦ Δημοτικοῦ. Γι' αὐτὸ αἱ μεταφράσεις σ' ἐμᾶς πρὸ πάντων εἶναι ἐθνικὴ ἀνάγκη. Μὰ αὐτὲς δὲν εἰσαγάγουμε σὲ σχολεῖα θ' ἀναπτύξουμε τὸ γλωσσικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν συναίσθημα τῶν παιδιῶν καὶ θὰ τοὺς δώσουμε τὴν εὐκαιρίαν καὶ σὲν

(ἀκολουθεῖ)

ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ἩΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

Τὰ τρεῖς Ἀρχοντόπουλα, τὸ πουλί
τ' ἀηδόνι καὶ ἡ Πεντάμορφη τῆς γῆς
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ κάθε χωρίσμα ἦταν ἓνα ἰδιαίτερον περιβόλι καὶ εἶχε ἀπὸ ἓνα εἶδος φυτοῦ ἔχτος τοῦ πρώτου τὸ ὁποῖον δὲν εἶχε δέντρα ἀμὴ δύο πουλιὰ μέσα σὲ κλουβὶ ἀκρεμασμένα ἀπὸ ἓνα χουσαφένιο δέντρο. Ἀπὸ τὰ πουλιὰ τὶνα ἦταν τόσο ὁμορφοὶ ποὺ δὲ θὰ μπορέσω νὰ σᾶ; τὸ μολοήσω, γιὰ τὴν τῶρα τέτια πουλιὰ δὲν εἶναι. Ἦταν μεγάλο ἴσο μὲ τὸ περιστέρι, ἡ τσίμπα του φλωρένια, τὸ κεφάλι κόκκινο, ὁ λαιμὸς ἄσπρος, ἡ ῥάχη γαλάζια, οἱ φτεροῦδες πράσινες, τὰ πόδια φοτεινὰ καὶ νουρὰ παρδαλῇ, ἀπὸ κάτου δὲ ἀπὸ τὴν κοιλίαν ἦταν ἄσπρο, ὄντας τὸ γλεπετὶ νόμιζες πῶς γλέπεις κανένα ξωτικό καὶ ὄχι πουλί. Ὄντας ἀνοίγε τὰ φτερά του ἔλεγε πῶς εἶναι τὸ ζωνάρι τοῦ θεοῦ (τὸ οὐράνιο τόξον) ἀπλωμένο. Ἄσε ὄντας ἀλοῦσε ἔβγαίνε πὸ τὰ σκουτιά σου, ἔλεγε πῶς εἶναι πουλί ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸν Παρόδειστο καὶ κάθισαν ἐκεῖ ἀκοῦς ὅσο νὰ πέθνησκας. Ἀλλὰ καὶ τὸ κλουβὶ δὲν ἦταν καὶ αὐτὸ μικρὸ. Καὶ αὐτὸ ἔλαμπε. Πουλί καὶ κλουβὶ μαζί ἐσκόρπιζον γύρα γύρα σὲ τὸ περιβόλι ἀχτίνες πολυχρώμες ποὺ καθέννας μᾶς θάδελε νὰ τὴν ἰδεῖ. Αὐτὸ τὸ πουλί ἦταν τὸ πουλί ταηδόνι. Τὸ ἄλλο πουλί ἦταν ἄσχημο καὶ βρομιαρὸν μέσα σὲνα παλιοκλουβὶ σάπιο, δὲν ἦθελες οὔτε νὰ τὸ ἰδεῖς ὄχι νὰ τὴν καὶ σὲ σπῆν.

Τὸ κάθε περιβόλι εἶχε μέσα ποὺ τὸ φύλαγε καὶ τότε δικὸν τοῦ καὶ ἀπὸν δράκοντα μεγάλον κρυμμένον. Τὸ δωδεκάτονον ὅπως περιβόλι δὲν εἶχε μονάχα ἓνα δράκοντα ἀλλὰ σαράντα πολὺ μεγάλους καὶ ἀντρείους καὶ βισιλιὰ τοὺς τὸ γέρον δράκοντα σαράντα ἑναν. Εἶχε μέσα καὶ σαράντα ἑνὰ ἄλογα. Τὰ σαράντα ἦταν γιὰ τοὺς δράκοντας καὶ τὸ ἓνα, ἓνα μεγάλο ἄλογο μὲ καμάρι καὶ ὁμορφίαν μὲ χρυσοῦ σέλλα γιὰ τὸ γέρον δράκοντα. «Βλέπεις, εἶπε ὁ κοῦτσος δράκος σὲ τὸν ἀρχοντόπουλον καὶ εἶδε μὲ τὸ χέρι, βλέπεις αὐτὰ τὰ πουλιὰ ποὺ κρεμοῦνται ἐκεῖ μέσα σὲ τὰ δύο κλουβιά; οὐρὸς ἀφοβα καὶ θαρετὰ καὶ πάρε ἀπὸ τὰ δύο κλουβιά τὸ σάπιο καὶ βρομιαρὸν μὲ τὸ ἄσχη-

μο πουλί ποὺν σὲ τὸμορφο κλουβὶ γιὰ τὸ θὰ πᾶς χαμένος!» Ὁχι, ἀποκρίθηκε τὸ ἀρχοντόπουλο, θὰ κάνω ὅπως μὲν λες. Μπῆκε μέσα σὲ τὸ περιβόλι τὸ ἀρχοντόπουλο καὶ σὺν εἶδε τὸμορφο πουλί ὁμοῦς ἔξευρε τὴν ὁμήνιαν τοῦ κλουβιοῦ διὰ τοῦ. «Τι νὰ τὸ κάμω σκέφτηκε τὸ ἰσχυρὸν; ἐγὼ θέλω τὸ πουλί ταηδόνι καὶ αὐτὸν δὲν τὸ χέρι τὰ ξεκρεμάσει τὸμορφο κλουβί. Στὸ λεφτὸ ὅμως παρουσιάζεται ἓνας δράκοντα; ὁλισμένος ἄγριος καὶ τόσο φοβερὸς ποὺ ἔτρεμαν τὰ κλαριά μπροστά του καὶ βροντοφωνάζει: «Παλιόπαιδο πᾶς τὴν ἡμετέραν ἐρῆην σὲ τὸ περιβόλι μου καὶ πάρε τὸ πουλί μου; δὲν ξέρεις ποὺ τὴν ἡμετέραν καὶ σήκωσε τὸ μαχαίρι του». Τὸ ἄλογο τὸ πουλο γιὰ ν' ἀντισταθῇ σὲ τὸ δάκτυλ ἦταν ἐδύνατο γιὰ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴν ζωὴν καὶ αὐτὸ αὐτοῦ κάμει ὅποιον αὐτὸ θέλει. Καὶ τί μπορεῖ νὰ κάμει, ἐσὺ ἓνας ἀνθρωπάκος σ' ἐμένα τὸ δράκοντα;» ῥώτησε. «Πέ; μου καὶ θὰ μπορέσω νὰ τὸ κάμω» ἀποκρίνεται τὸ παιδί. «Τότες, ἂν ἐσὺ μπορέσεις καὶ μὲν φέρεις ἀπὸ αὐτὸ τὸ περιβόλι, καὶ τότε εἶς τὸ δῶν τὸ χωρίσμα, ἓνα πορτοκάλι θὰ σοῦ χαρίσω τὴν ζωὴν καὶ θὰ σοῦ δώσω καὶ τὸ πουλί τ' ἀηδόνι, εἰδεμένη θὰ σὲ χαλάσω,» φοβέρισε δὲ δράκοντα. Τὸ περιβόλι ἐκεῖνο εἶχε μέσα ὅλο πορτοκάλια. Τὸ ἀρχοντόπουλο σκέφτηκε νὰ πάει καὶ ἂν τὸ βρεῖ κάνα κινὸ καλλιὰ νὰ χαθεῖ παρὰ νὰ πείσῃ ἄλλαν χεῖρα σὲν τὸν πατέρα του θὰ πάει εἰς τὸ δάκοντα. Βγαίνοντας ὅσο βρῆκε τὸν κλουβιοῦ καὶ τοῦ μολοῦσε τί εἶπε. «Καμμένη, γιὰ τὴν τὰ πάρε τὸ πουλί ταηδόνι, ἐγὼ σὲ συμβούλευα νὰ πάρες τὸ βορμικὸ ποὺ μὲν τὸ περὶναι θὰ κάμω κοντὰ καὶ τὸ πουλί ταηδόνι, τοῦ λέει δὲ δράκοντα. Τώρα πῆγαινε μέσα σὲ τὸ περιβόλι καὶ εἰς τὸν σκουβίει εἰς πᾶς μου, ἐγὼ εἶδα θὰ μείνῃ ὡς ὅπου τελευτᾷς. Τὸ ἀρχοντόπουλο καὶ σὲ τὸ δέντρο ἀπὸ τὸ βρῆκε μεγάλη ἡσυχία μὰ μὲν ἄλλως τὸ χέρι του νὰ κόψῃ εἰς πορτοκάλι, νᾶσον καὶ παρὺν εἶναι ἓνας δράκοντα, ἴσα μὲνα βουρὸν φηλὸν. «Πῶς τόλμησες καὶ ἡδὲς σὲ τὸ περιβόλι μου νὰ κόψεις πορτοκάλια;» φώναξε μὲ βοῦδῶνα μογγάνα. Τὸ ἀρχοντόπουλο ἀλάχασε. Ἀλλοτε εἶχε καλέσει μὲ σαράντα δράκοντας καὶ τοὺς ἐνίκησε καὶ δὲν ἦταν τόσο μεγάλοι. Τώρα ἐδῶ δὲν τὸ βρῆκε πέρα.

Ἀκολουθεῖ

ΓΚΑΙΤΕ

(Nur wer die Sehnsucht Kennt)

Μανάχα οπώχει μάθει
Τῆς Ξένης τὸν καημὸ
Αὐτὸς καταλαβαίνει
Τὸν πόνο πού τραβῶ

Μόνη, ξεχωρισμένη,
Χωρὶς καμιὰ χαρὰ
Τὸν οὐρανὸ κοιτάζω
Σ' ἐκείνη τῇ μεριά,

Μακρὰ ναι ὅπου μὲ νιώθει
Κι' ὅπου μ' ἀγαπᾷ,
Ζάλη ἔχω στὸ κεφάλι
Φλόγα στὰ σωτικά.

Μανάχα οπώχει μάθει
Τῆς Ξένης τὸν καημὸ
Αὐτὸς καταλαβαίνει
Τὸν πόνο πού τραβῶ.

Σ. Ἀνέσπερος

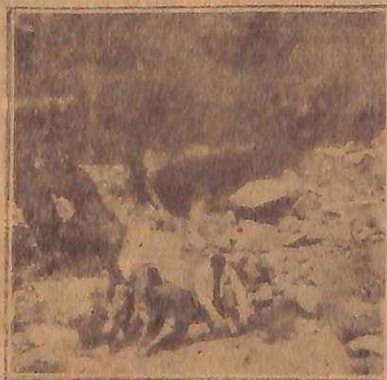
ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΥΦΕΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΝΥΩΣ

Αχ! λουλούδι ἄς εἰμουν

Ἀχ λουλούδι ἄς εἰμουν γεννημένο
Σὰ ματάκι ωραῖο στὴ θωριά,
Μῦθο στὴν καρδιά νὰ εἶχα κρυμμένο
Κι' ἀγάπη στὴ ρίζα μου βαθιά.

Ψυχὴ μὲ τὰ ωραῖα ἐρωτευμένη
Νὰ πετοῦσε γύρω μου τρελὴ
Καθεστὸς πού σὺ πορτα διαβαίνει
Τὸ κρυφὸ μου νόημα νὰ μιλεῖ.

Σ. Ἀνέσπερος

Καθαριότητα στὸ ποῦ ἀμί

ΤΙΣ Η ΑΝΑΓΚΗ ΜΑΡΤΥΡΩΝ

Κάποιος ἀνδρωπάκος εἶχε συλληφθῇ καὶ
προσέχθη εἰς τὸ δικαστήριον κατηγορούμε-
νος διὰ μίαν ὀρνιθοκλοπὴν.

— Παῦλε, τοῦ εἶπεν ὁ δικαστής, κατηγο-
ρεῖσαι οὐκ ἔκλεψες τὰ κοτόπουλα τοῦ κ. Πέ-
τρου Κάλχα. Ἐχεις κανένα μάρτυρα;

— Ὁχι, κύριε, εἶπεν ὁ ἀνδρωπάκος με-
τιδὼν. Δὲν ἔχω κανένα.
Δὲν κλέπτω ἐγὼ κοτόπουλα παρουσία
μαρτύρων.

Γιάννενα 4 Σεπτέμβριος 1924 Νίκος

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ

Ὁ Ἀρχηγὸς Προσκόπων Γ. ΒΑΒΑΡΕΤΣ

εἰς τὴν Βῆμον τοῦ Ζαγορίου

Λημοτικὰ Τραγούδια Σπ. Μουσελίμης

ΑΙΩΝΙ ΜΟΥ

Ἀηδόνι μου Σουλιάτικο, σὸλο τὸ Σούλι
[λάλη,
Στὸ κάπνιστο τοῦ Κε ὀρνθου μὴν πᾶς γιὰ νὰ
[λαλήσεις,
Δὲ θέλουμε τραγούδια ἐκεῖ καὶ φωνάτῃ με-
[γάλα

Ἀηδόνι μου λακκιδώτικο, τὰ πεταχιά σου
[λόγια
Σ' ὅλη τὴ Δάκκα σκόρπата, μόνο στὰ Μέσ
[σια(*) κάτω

Μὴν τὰ πετᾶς, εἰν' ἄπρεπο. Ἐκεῖ μόν' μοι
[ρολόγια
Τοῦ γιῶνι νὰ ἀκούονται κι' οἱ κλάψες τᾶ-
[γριου γάτου.

Ἀηδόνι μου Σκαπετινὸ, σιτοῦ Δημουλά τὰ
[μέρια
Καὶ σιτοῦ Ζαλόγγου τὸ ραδιὸ μὴν τύχη καὶ
[λαλήσεις
Ἐκεῖ χρειάζεται παπᾶ; μὲ θυμιατὸ στὰ
[χέρια

Ἀηδόνι μου, ἄγε τοὺς νεκροὺς Σουλιδ-
[τες νὰ κοιμούνται
Στὰ ὄχτια τοῦ Κακο-Σουλίου σιτὴ ράχη τ'
[Ἄς Δοναίου,
Σιτοῦ Δημουλά, στὸ Ζάλογγο, γιὰτὸ σε κα-
[ταριούνται
Ποὺ τοὺς ξυπνᾶς. Δὲ σε χωράει ἡ μαύρη
[σκιά τοῦ βᾶτου.

(*) Στὰ Μέσια οἱ παραδοσιακοὶ οὐλοῦν κατὰ τοὺς
ἀγῶνες τοῦ Σουλίου εἶχαν καὶ ἔφεραν πολλὰ γυναικόπαι-
δα ἀπὸ τὰ γύρω χωριονάκια διότι εἶναι ἀδόκητο καὶ
ἀγρήγορο μέρος περιβαλλομένο ἀπὸ πελώριους
βράχους ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑψώνονται αἰωνία δέντρα καὶ
τα ὅποια γυναικόπαιδα ἀπὸ ἀνακατέφταναν ἐπὶ τοῦ δι-
κτοῦ κατεσφάγησαν ἀντίστα. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὁδὸς ἀπὸ τὰ
Μέσια—πτόματα ἀπὸ ἀνθρώπους.

Σπ. Μουσελίμης

ΔΟΔΙΑΝΕ

Καλλιμαχία ἀρχαῖα

Ἀπὸ τὸν Ὑπαρχογὸ Πόρ. Γιαννάκο

ΔΗΜΩΔΗ

Ο ΓΥΦΤΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Κάτω στὰ Γυφτοκάλυβα στὰ Γύφτικα Σα-
[ράγια
Ἡ Γυφτοσυργιὰ μαζώχτηκε κι' ὅλοι οἱ πρῶ-
[τομαστῆροι
Τὸ ποιδὸν νὰ κἀνουν βασιλεῖα, τὸν ποιδὸν νὰ
[κἀνουν Πῆγα

Πέφτ' ὁ λαχνὸς γιὰ Βασιλεῖα, στὸν πρῶτο
[πρωτομάστρα
Τὸν ντύσανε στὰ κόκκινα μὲ φούντες στὰ
[τσαρούχια
— Ὁρα καλὴ σου βασιλεῖα, ὦρα καλὴ σου
[Πῆγα
Νὰ κάμης Διάκονος δεκαχτῶ, παπάδες δεκα-
[πέντε
Καὶ Δεσποτάδες δώδεκα Πρωτοσυγγέλους
[δέκα
Μπροστὰ πηγαίνει ἡ Γυφτοσυργιὰ πίσω οἱ
[Πρωτομαστῆροι
Κι' αὐτὸς στὴ μέση πῆγαινε κόκκινος, κορ-
[δωμένος
Πτὸ δρόμο ὅπου πῆγαιναν περνοῦν ἀπ' ἓνα
[λόγγο
Σηκῶν' τὰ μάτια καὶ τηρᾷ ὀλόγγορα τὸν
[λόγγο
Ἀναστενάζει ἀπὸ καρδιά γυρίζει καὶ τοὺς
[λέγει
— Τί Λόγγος εἶν' γιὰ κάρβουνα, λόγγος
[γιὰ χίλια χρῶνια
Χιλιάδες μούντζες τοῦδωκαν καὶ γύρισαν
[ὀπίσω!...
Γιάννενα 17-9-24 Ἐτιέν Κρίστ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΘΛΗΤΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δισκοβολία. Ὁ δίσκος βάλλεται ἀπὸ
κυκλικῆς βαλβίδος διαμέτρου 2 1/2 μ.
θεωρεῖται δὲ ἔγκυρος βολὴ ἡ πίπτουσα ἐν-
τὸς ὀρθογωνίου τοιμέως 90 μοιρῶν σημει-
ομένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἡ βολὴ θεωρεῖ-
ται ἄκυρος διὰ τὸ ἀδελφὴς κατὰ τὴν ἐναρξιν
τοῦ παλμοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς βο-
λῆς ἐγγίση δι' αὐτοῦ ποτε μέρου τοῦ σώμα-
τός του ἐντὸς τῆς βαλβίδος ἐδάφους πρὶν
ἢ ὁ δίσκος πέσῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Αἱ μετρή-
σεις γίνονται ἀπὸ τοῦ ἀθλοπαιδιστοῦ ἔχοντος
τῆς πτώσεως τοῦ δίσκου πρὸς τὸ κέντρον
τῆς βαλβίδος ἀφαιρουμένης τῆς ἀκτίνος αὐ-
τῆς (1 μ. 25).

Ἄλμα εἰς ὕψος. Ὁ ὑψὸς δὲ εἶναι
τριγωνικὸς μὲ πλευρὰς 3 ἑκατοστ. Πρὸ τοῦ
σημαύματος καὶ εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦτον 1
μέτρον χαράσσεται γραμμὴ δὲ ἀσβεστοῦ κα-
ταφύγι· εἰς τὸν ἀθλητὴν τὴν γραμμὴν αὐ-
τὴν δὲ δύναται νὰ ὑπερβῇ ὁ ἀθλητὴς ἂν χά-
σῃ τὴν φερόν του, ὑπερβαίνων αὐτὴν δις
χωρὶς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ἄλμα του, θεω-
ρεῖται ὡς ἔν ἄλμα χαμένον. Αἱ ἑκαστοὶ ὕψος
3 προσπαθεῖται ἐπιτελεσθῆναι εἰς τὸν ἀθλη-
τὴν. Ἡ ἀποτυχία καὶ τῶν 3 τούτων προ-
σπαθειῶν ὁ ἀθλητὴς θεωρεῖται ἐκτὸς ἀγῶ-
νος.

Ὁ ὑψὸς ὑποῖται ἐκαστοτε ἀναλόγως τῆς
ἀποστάσεως τοῦ κριτοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΒΑΡΕΤΟΥ

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Οἱ ἐλῶδεις πυρετοὶ ἐξανιλοῦν τὸν ὀργανισμόν καὶ μποροῦν νὰ γυρίσουν τὸν ἄνθρωπον ἢ στὴν ἐλῶδη καχεξία ἢ στὴ φθίσι. Πολενοῦνται μὲ κινίνο καὶ ἐνέσεις κινίνης.

Ὅσοι κáθονται σὲ μέρη ποῦ εἶναι κουνούπια πρέπει νὰ πέρουν κινίνο καθημερινῶς ὡς προφυλακτικὸ φάρμακο. Ἐπίσης πρέπει νὰ φροντίζουν νὰ ἀποφεύγουν τὰ κουνούπια καὶ ἰδίως τὰ ἀνωφελῆ ποῦ διακρίνονται ἀπὸ τὰ ἄλλα γιατί διὰν σταματοῦν πάνω στοὺς τοίχους ἔχουν στάσι ἐνῶ τὰ μὴ ἐπικίνδυνα κουνούπια στέκουν. Ἐπίσης πρέπει νὰ κλείουν γρήγορα τὰ παράθυρα πρὶν ἀνάψουν φῶς καὶ νὰ καίνε στὸ δωμάτιον δροσιστὴρ, ἢ βουνιές. Ἐπίσης πρέπει νὰ κοιμούνται μὲ κουνουπιέρα, ἢ νὰ βάζουν λεπτὴ τσίπα στὰ παράθυρα γιὰ νὰ μὴ μπαίνουν κουνούπια. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἀέρος καὶ τὸ πολὺ καὶ καλὸ φαγητὸ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ νὰ ἀναλάβῃ κανένας ἀπὸ τοὺς ἐλῶδεις.

Κένδυνος τοῦ ἀνθρώπου συχνὰ ἐνοχλοῦν διάφορα παράσιτα ὅπως εἶναι ἡ ψήρες, οἱ κορέοι καὶ ἐντομα ὅπως οἱ ψύλλοι καὶ μύγες. Τὰ ζωῦφια αὐτὰ δὲν εἶναι μονάχα ποῦ ἐνοχλοῦν ἀλλὰ εἶναι καὶ ἀνθυγιεινά. Μεταδίδουν ὅλες τὰς ἀρρώστειες, τύφο, χολέρα, κακοήθεις πυρετοὺς, ἀνθράκα κ. λ. π. ἐπικίνδυνες πολὺ. Ἐχει πλέον ἀποδειχθῇ ὅτι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ζωῦφια αὐτὰ πλησιάζουν στὰ ἀκάθαρτα μέρη γιατί ἐκεῖ βρῆσκουν πρὶν πολὺ τροφή. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ κνηγῆσουμε πολὺ τὴν καθαριότητα στὸ σπίτι μας, στὰ ρούχα μας, στὸ σῶμα μας.

Μόνον εἴσι θὰ μποροῦμε νὰ κοιμηθῶμε ἡσυχα καὶ μόνον εἴσι δὲν θὰ διατρέχουμε τὸν κίνδυνον νὰ μολυνθῶμε ἀπὸ ἐπικίνδυνες ἀρρώστειες.

Καθῶν τοῦ καλοῦ Προσκόπου εἶναι νὰ φροντίζῃ γιὰ τὸ σῶμα του καὶ τὴν ὑγεία τοῦ σώματός του γιατί εἴσι μονάχα θάχη γερὰ καὶ τὸ πνεῦμα του.

Ἡ ὑγεία τοῦ σώματος διατηρεῖται καὶ ἐντείνεται μὲ τὴν καθαριότητα πρῶτα-πρῶτα μὲ τὰς προφυλάξεις τὰς ἀναγκαῖες ἀπὸ μολυσματικὰς ἀρρώστειες καὶ ἡ ὕψια, ἀπὸ καταχρήσεις, ἀπηνίας, πικρὰ, τσιγὰρα, ἀντισμὸ κατὰ δεύτερον λόγον καὶ μὲ τὴν γυμναστικὴν, τὴν ἐξάσκησιν τὸν ἀθλητισμὸν.

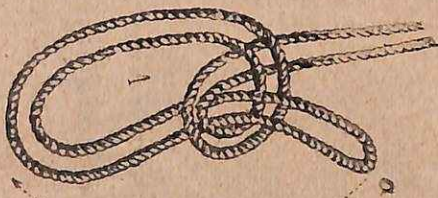
Ἰσὺν Ἀποταμίευσιν. Τὸ θοὺν ἀρθρον τοῦ Νόμου μας λέει ὅτι ὁ Πρόσκοπος εἶναι οἰκονόμος.

Εἶναι πολὺ σπουδαῖο τὸ ζήτημα αὐτὸ. Πρέπει ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος νὰ οἰκονομᾷ κατὰ ἀπὸ τὸ χρήμα του καὶ νὰ τὸ ἀποταμιεύῃ, νὰ τὸ βάζῃ δηλαδὴ σὲ τράπεζες γιὰ

νὰ τῶχει γιὰ τοὺς στενοὺς καιροὺς, γιὰ τὰς ὥρες τῆς ἀνάγκης. Χωρὶς νὰ τὸ προβλέψῃ χωρὶς νὰ τὸ καλοσκεφθῇ κανένας βρῆσκειται πολλὰς φορὰς σὲ δυσάρεστη θέσι. Τότε ἂν εἶχε τὸ προτέρημα νὰ ἦταν οἰκονόμος καὶ νὰ ἀποταμίευσεν τὰς οἰκονομίας του καλὰ ἀλλῶς χάνεται.

Οἰκονομία λέγοντες δὲν ἐννοοῦμε τὴν φυλαγνυρία, οὔτε τὴν στήθεισιν μας ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα πράγματα (τροφὰς καὶ ντύσιμο) ἀλλὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐξόδων μας μόνον στὰ ἀναγκαῖα πράγματα καὶ μόνον στὰ ὠφέλιμα.

Ἡ ἀποταμίευσιν πρέπει νὰ γίνῃ πάντοτε γιὰ ν' αὐξάνῃ τὸ ποσὸν καὶ νὰ μπορῇ νὰ ἐλπίξῃ ὁ καλὸς ἀποταμιευτὴς τὴν καλὴ καὶ ὠφέλιμη διάθεσιν τοῦ ἀποταμιευτήτος του.

Καντηλίτσα

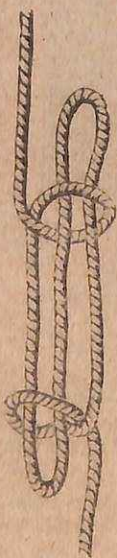
Κόμποι. Οἱ κόμποι εἶναι χρήσιμοι σὲ κάθε περίστασι καὶ γι' αὐτὸ καὶ ὁ Πρόσκοπος πρέπει νὰ ξέρῃ πολλὰ εἶδη ἀπ' αὐτοὺς γιὰ νὰ ἀντεπεξέρχεται

τὰς ἀνάγκας ποῦ θὰ τοῦ παρουσιαστοῦν.

Τὰ περισσότερα παιδιά δὲν ξέρουν ἄλλο κόμπος ἀπὸ τὸ γαϊδουρόκομπο.

Οἱ κόμποι ποῦ μᾶς χρειάζονται πρέπει νὰ γίνουν δύο προσόντα.

Νὰ δένονται γὰρ καὶ νὰ λύνωνται εὐκολά. Τὰ προσόντα αὐτὰ τὸ ἔχουν οἱ κόμ

Φιδόκομπο

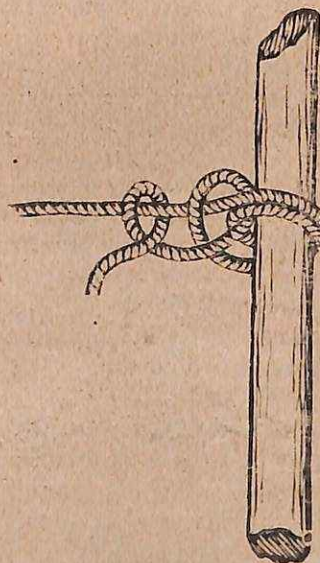

Ποδόδεσμο

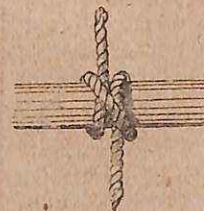

ποιστ ὑπόκομπος ποδόδεσμος, ψαλλιδιά, καντηλίτσα, σφενδόνα. Ὅταν λέμε νὰ λύνονται εὐκολά ἐννοοῦμε τὸ ὅταν θέλουμε ἡμεῖς καὶ ὅχι μὲ τὸ τράβηγμα ἢ τὴν βία.

Ὁ Σταυρόκομπος μᾶς χρησιμεύει νὰ δένουμε δύο σκοινιά, πῶς ἔχουν τὸ ἴδιο πάχος. Σταυρόνουμε πρῶτα τὰ σκοινιά δηλαδὴ βάζουμε τὸ ἓνα σκοινὶ πάνω στὸ ἄλλο.

Σταυρόκομπος

Τὸ Φιδόκομπο δὲν εἶναι καὶ αὐτὸ κόμπος ἀλλὰ περιτύλιγμα χονδροῦ σκοινιοῦ (τῆς ἄκρας τοῦ σκοινιοῦ γιὰ νὰ μὴ ξεσπῶσιν).

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ
10ΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἀπ' τὸ Ἀρσενικό στὴν Κόνιτσα
Ἀπ' τὰ χιόνια καὶ τοὺς καται-
καυδάρους

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸ ἀπόγευμα τραβοῦμε γιὰ τὸ Σχαινέλι. Στὸ δρόμον σιγῶνουμε γιὰ διάφορα πράγματα καὶ γελᾶμε μὲ τὴν νόστιμὴν ἰδέαν μιᾶς μεγάλης παραι. Τεταρτοβιτῶν ποῦ ἔκανε πορτοκαλὴ στὸ Σχαινέλι πᾶσι σὲ καϊδούρια ὅλη τῆς!

Στὸ Σχαινέλι μᾶς ὑποδέχονται οἱ ῥωμαῖοί μας Βασ. Δρόσ. Πολ. Μαργαρίτης ποῦ μᾶς φιλοξενοῦν στὰ σπίτια τὸν. Μὲ μεγάλη πᾶρα σκαρφαλώνουμε ὡς τὰ πελασγικὰ τεῖχη τοῦ Σχαινελιοῦ ποῦναι ἀποθαλάσσια ὅπου καὶ μᾶς φωτογραφίζει ὁ κηλὸς μας φίλος κ. Θεοφάνης Φραγκοῦλης Σχολόχης. Ἐκεῖ ἡ μέντα ποῦ εἶναι ἀραιὰ ἀπὸ τὴν κερμαδιὰ τῆς. Ἀλλὰ ἀγνοοῦμεν πρὸς αὐτὴν καὶ αὐτὰ τὴν μοσχοβολία τῆς. Τὰ πελασγικὰ τεῖχη ἐδῶ τὸ Σχαινέλι κατὰ μὲ τὰ γραφικὰ σκίττα τὸν, ὁ Κοζιακὸς στὸ βάθος μὲ

Ἦστερα τὸ σκοινὶ αὐτὸ (τὴν ἄκρὰ τοῦ σκοινιοῦ) ποῦ βάλαμε ἀπὸ πάνω τὴν γυρίσουμε κίττω ἀπὸ τὸ πρῶτον σκοινὶ ὥστε ξαναεβαίνει πάλι ἀπάνω ὑστερὰ ἀπὸ τὴν στροφή. Τότε τὴν ἄκρην αὐτὴ ποῦ βάλαμε ἀπάνω καὶ τὴν στρίψαμε τὴν ξαναβάζουμε ἄλλη μιὰ φορὰ στὴν ἄκρην τοῦ ἄλλου σκοινιοῦ τὴν ξαναγυρίζουμε ἀπὸ κίττω ἀπὸ τὸ πρῶτον σκοινὶ τραβοῦμε τὰς δύο ἄκρας τοῦ ἑνὸς σκοινιοῦ δεξιὰ τῆς ἄλλης δύο ἀριστερὰ καὶ ἔχουμε τὸν σταυρόκομπο.

Φιδόκομπο

Γιὰ νὰ τὸν λύσουμε αὐτὸν τὸν κόμπος κρατᾶμε τὰς δύο ἄκρας σύστιγες μὲ κάθε χερὶ καὶ τῆς πέλουμε πρὸς τὰ μέσα δηλαδὴ ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερὰ μὲ τὸ δεξιὸ χερὶ καὶ ἀπὸ τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲ τὸ ἀριστερὸ.

Ὁ κόμπος αὐτὸς ὅσο καὶ νὰ τραβιέται

τὰ ἔλατα καὶ τὰ πεῦκα του, τὰ πανύψηλα
εἶναι ἓνα θαυμάσιο φόντο. Τὸ βράδυ με-
τὰ τὸ τραγῆτὸ τραγουδοῦντας μὲ μεγάλη
παρεά σένα ὕψωμα χαιρετίζουμε τὴν ἀνα-
τολή τοῦ φεγγαριοῦ ποῦ σκορπίζει ἀπειρες
ἀργυρὲς ἀχτίνες ποῦ δίνουν μιὰ φαντασμα-
γορία στὴ φύση ποῦ ἡσύχαζε.

21 Ἰουλίου.

Τὸ ἀπόγευμα χαιρετίζοντας ὅλους τοὺς
καλοὺς Σκαμνελιώτες ποῦ μᾶς φάνηκαν
τόσο περιποιητικοὶ τραβοῦμε ξανά γὰ τὸ
Τσεπέλοβο.

Κοιμώμαστε στὲς 11 γιὰ νὰ ξυπνήσου-
με πρωὶ γιὰ νέα πορεία.

22 Ἰουλίου.

Τὸ ἑωθὶ ξυπνάει τὸν ἀγωγιάτη λέει ἡ
παροιμία, καὶ μᾶς ὁ δρόμος.

Μὲ λίγη δυσφορία ἀφίνουμε τὸ κρεβ-
βάτι τακτοποιούμεστε γλήγορα ἀποχαιρε-
τοῦμε τὴν καλὴ μητέρα τοῦ Γιαννακοῦ
καὶ ξεκινοῦμε γιὰ τὸ Πάπιγγο.

Ὁ Γιάννης Γιαννακὸς μᾶς ξεβγάζει
ὡς ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ ἀρχίζουμε τὸν
ἀνήφορο.

Μὲ βᾶδιμα σταθερὸ μὲ κουβεντούλες
πότε-πότε ἀνεβαίνουμε τὸ βουνὸ «Γκαμή-
λα» 1570 μέτρων ὕψος. Ὑστερα ἀπὸ
2 1)2 ὥρων πορεία φτάνουμε στὴν «Κροῦ-
να» μιὰ βρύση μὲ λιγοστὸ νερὸ μὰ κατὰ-
ψυχο στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ καὶ πίνου-
μεν—πίνουμεν... κάνοντας καὶ μιὰ γενναία
ἐφοδο στὰ σακκίδια μας.

Ὑστερα ἀπὸ 1 1)2 ὥρα νέα πορεία πύ-
νω στὰ κατσάρβαρα ποῦ δὲν βλέπει κανέ-
νας παρὰ κανένα ἀετὸ νὰ «ἀλανάται τανυ-
πτέρυγος» ὅπως ἔλεγε ὁ Ζοῦμπκος συχνά,
καὶ κανένα τσομπάνη νὰ βοσκή τὸ πει-
θαρχικὸ ἀσπρομάλλη λαὸ του, φτάνουμε
στὴ στάνη τοῦ Τσιουμάνη.

Εἶναι 11 ἡ ὥρα καὶ τὰ πρόβατα μένα
κίνημα τοῦ τσομπανόπουλου περνᾷ ἓνα
—ἓνα ἀπ' τὲς προτοῦλες τῆς στρουόγκας
γιὰ νὰ ἀρμεχτοῦνε ἀπ' τοὺς τσομπανορέ-
ους ποῦ καθισμένοι στὰ στρουγγολίθια
μὲ τὴν καρδιάρα μπροστά τους, ξαλαφρώ-
νουν τὰ γαλάρια ἀπ' τὸ θαυμάσιο γάλα
τους γιὰ νὰ το δώκουν ὕστερα στὸ μπά-
τζιο ποῖναι διπλά θρονασμένους σὲ μιὰ
κωνικὴ καλύβα, νὰ τὸ κἀνὴ τυρὶ καὶ βού-
τυρο.

Σύντομα—σύντομα 1500 πρόβατα ἀρ-
μέγονται καὶ τὸ γάλα μ' ἀφροὺς ὀλο-
αγνους ἀπάνω—ἀπάνω μᾶς λιγώνει. Τρῶ

με ἄφθονο γάλα καὶ βούτυρο ποῦ δὲν γνώ-
ρισαν ποτὲ τὴ νοθεία.

Ξεκουραζόμαστε λιγάκι ἐκεῖ πίνουμε
κρύο νερὸ ἀπ' τὴ βρύση ποῦναι κοντὰ καὶ
προχωροῦμε.

Ἔχουμε ὥρες τώρα ποῦ βροισκόμαστε
στὴ κορφὴ τῆς Γκαμήλας καὶ στὲς ἀλαγιές
τοῦ Σμόλικα καὶ προχωροῦμε πάνω σὲ ὁ-
ροπέδιο ἐκτεταμένο.

Στὲς 2 1)2 εἴμαστε στὴ δεύτερη στάνη
τῶν Τσιουμανέων ὕστερα ἀπὸ ἓνα πέρασμά
μας ἀπὸ μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη ἐκταση ποῦ
κρατοῦσε ἀκόμα ἀρκετὸ χιόνι.

10 μέτρα μακρὸν ἀπ' τὴ στάνη μᾶς μυ-
ρίζονται τὰ σκυλιὰ καὶ λεγεῶνες λεγεῶνες
βγαίνουν μὲ γαυγίσματα μὲ οὐδ-
λιατὰ γιὰ νὰ μᾶς καταβροχθίσουν! Εἶναι
ἴσια μὲ 12 μουργκόσκυλα πελώρια.

Κάνουμε μάχη μεγάλη μαυτὰ μὲ τὰ
μπαστούνια μας καὶ ὁ ἐχθρὸς ἀναγκάζεται
νὰ υποχωρήσῃ χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἐνα
θεόσκυλο ποῦ ἔφαγε μιὰ μπαστούνια μας
τὸ κυνηγοῦν νὰ τὸ δαγκάσουν τὰλλα σκυ-
λιά.

Ξεκουραζόμαστε ἀρκετὰ στὴ στάνη. Τὸ
μεσημέρι δὲν μᾶς κάνει αἰσθησι ἐδῶ ἀπά-
νω καὶ κοντεύουμε νὰ φορέσουμε καὶ τὰ
παλτά μας! Πέρνουμε ἓνα μικρὸ ἀνήφο-
ρο καὶ εἴμαστε στὴν κορφὴ τοῦ Παπιγκιῶ-
τικου βουνοῦ. Ἀπὸ δῶ τώρα ἀρχίζουμε
νὰ κατεβαίνουμε. Ξαναφαίνονται στὰ μά-
τια μας ἡ πρασινάδες, τὰ δένδρα, ἡ φω-
τιές, τὰ νερά, ποῦ τὰ ξεχάσαμε ἀπ' τὴν
ὥρα ποῦ φύγαμε ἀπ' τὸ Τσεπέλοβο.

Κατεβαίνουμε ἐπὶ 2 1)2 ὥρες!

Ὁ κατήφορος εἶναι ἀπαίσιος κυριολε-
κτικῶς. Τὸ μόνο καλὸ εἶναι ποῦ ἀπ' τὴν
κορφὴ ὡς τὸ Πάπιγγο εἶναι τέσσερες ὥ-
ραῖες βρύσες.

Ἀντικρὺ μᾶς ἔχουμε τὸ Πάπιγγο ποῦ
εἶναι κατάφυτο ἀριστέρῳ τὴν Ἀριστία
σκορπισμένη πάνω σένα ἀπ' τοὺς ἀπειρους
Παειροτικούς λόφους.

Στὴ δεύτερη βρύση ξεκινᾷμε ὅτι εἴ-
χαμε καὶ δὲν εἴχαμε φαγώσιμο, μπαμποῦτα
βούτυρο, τυρὶ, ἀπὸ δῶ κ.λ.π. καὶ τὰς 3
5 1)2 εἴμαστε στὸ «Μαχάλα» τοῦ Παπύ-
γου, ὅπου ἡ «ἀρὰ βρύση» τοῦ δημοτι-
κοῦ τραγουδοῦ.

Ἐνα γάμα ὀφθαλμῶν εἶναι νὰ βλέπῃ
κανένας τοὺς δύο μαχαλάδες τοῦ Παπύ-
γου μὲ τοὺς κήπους τους, τὰ νερά τους.

(ἀκολουθεῖ)